

Teaching of Teachers: mini- bedrijven Massai- vrouwen Kenia

Ze hebben een kapperszaak, beginnen een zuivelwinkel of verhuren muilezels – het zijn slechts kleine bedrijven. 500 Keniaanse vrouwen hebben zich met succes aan zaken gewaagd die ze vroeger voor onmogelijk hielden. Die stichting Kianda in Nairobi stimuleert deze ontwikkelingen met onder andere steun van de EU.

16-9-2009

Ngarariga en Riara zijn twee kleine dorpen in het Keniaanse district Kiambu. Heuvels en hoogvlakten bepalen het landschap. Het verbouwen van koffie en thee is de belangrijkste bron van inkomsten en biedt in de oogsttijd werk aan velen. Echter gedurende bijna de helft van het jaar blijven de seizoensarbeiders zonder werk en inkomen.

Hier zijn de Massai thuis. Binnen dit nomadische herdersvolk lijden met name de vrouwen onder een achterhaalde levensstijl en vele stamrituelen. Volgens etnologen wordt het prestige van de mannen afgemeten aan het aantal runderen en vrouwen. De meisjes worden al op vijftienjarige leeftijd uitgehuwelijkt. Als bruidschat brengen ze wat vee in. Natuurlijk hebben ze op die leeftijd

nauwelijks de gelegenheid om een school te bezoeken of een beroepsopleiding gehad.

Dit was de uitgangspositie toen de stichting Kianda in 2003 een initiatief startte. Het heet 'TOT' naar de beginletters van 'Teaching of Teachers'. De basisgedachte is: studentes gaan naar een dorp om daar hun opleiding door te geven aan de locale vrouwen.

Op deze manier hebben zich tot op heden 73 studentes ingezet voor 512 dorpsbewoners tussen 25 en 60 jaar. Enkele deelneemsters zijn ook ouder: weduwes die na de Aids-dood van hun mannen en kinderen er alleen voor staan en op zichzelf zijn aangewezen om het hoofd boven water te houden.

Het directe doel van hun inspanningen is, dat de vrouwen zelf een klein bedrijf kunnen opbouwen. Maar een dergelijk voornemen heeft

natuurlijk een ideële motivatie nodig. Het gaat om de integrale ontwikkeling van de vrouw. De stichting Kianda wil, geïnspireerd door de leer van de heilige Jozefmaria Escrivá, met ‘Teaching of Teachers’ deze richting inslaan. Zo zei de stichter van het Opus Dei eens: “De universiteit moet de studenten vormen in een geest van echte dienstbaarheid, dat wil zeggen, dienst aan de maatschappij door het algemeen belang te bevorderen met hun beroepswerk en hun burgerzin. De studenten moeten zich van hun verantwoordelijkheid bewust zijn. Ze dienen een gezonde onrust ten opzichte van de problemen van hun medemensen te hebben en de edelmoedige bereidheid om die problemen aan te pakken en zich voor een zo goed mogelijke oplossing ervan in te zetten.” (*Gesprekken met Mgr. Escrivá*, nr. 74)

Kennis voor het leven

De structuur van de cursus is eenvoudig. TOT-directrice Susan Kinyua verzamelt steeds vijftien studentes en geeft hen gedurende een week een inleidingscursus. De studentes op hun beurt dragen vervolgens zorg voor ongeveer tachtig vrouwen, die tevoren door plaatselijke ontwikkelingswerkers zijn uitgekozen. Susan Kinyua: "dat is ten minste iets, maar het is voor ons overduidelijk dat het toch nog erg weinig is. Bijvoorbeeld de verbazingwekkende ervaring van vorig jaar: Aan het begin van een cursus zijn we naar Kamirithu gereden. In plaats van de verwachte tachtig vrouwen waren drieduizend vrouwen gekomen."

Tijdens de eerste lessen proberen de jonge studentes enige elementaire kennis en vaardigheden over te brengen, een soort basistraining voor het leven. Het gaat daarbij om hoe en waarom men zich als een Keniaanse

burger kan gedragen, dus om maatschappelijke deugden, omgangsvormen en dienstbaarheid en hun diepere beweegredenen. Susan Kinyua: "De kern van ons project is de concrete hulp aan de individuele persoon. Deze plattelandsvrouwen nemen niet alleen kennis van zinvolle zaken als huishouden, voeding, hygiëne, etc. Ze leren ook om op hun persoonlijke verzorging te letten, zelfs op elegantie. Zo wordt hun gevoel van eigenwaarde het belangrijkste dat we versterken, met andere woorden de basis."

Een klein bedrijf als doel

In het verdere verloop richt de cursus zich op de start van een eigen bedrijfje. De lessen gaan dan over bijvoorbeeld basiskennis in planning, reclame, omgang met klanten, waarborging van de continuïteit. Belangrijk is dat de deelnemers aan

het TOT-programma over de aard van de winkel of werkplaats naar eigen wensen zelf de beslissingen nemen. Aansluitend ondersteunt de Stichting Kianda de vrouwen om deze plannen realistisch, werkzaam en duurzaam te verwezenlijken. Hierbij krijgt Kianda onder andere hulp van de EU uit Brussel.

Drie voorbeelden

Een leerzame ervaring: "De studenten dienen een gezonde onrust ten opzichte van de problemen van hun medemensen te hebben," aldus de heilige Jozefmaria. *Edith Muthoni* verloor haar man en moest met haar kinderen haar woning verlaten. In een andere wijk vond ze een kamer, die echter voor het gezin te klein was. Daarom bracht ze de kinderen onder bij de grootmoeder en probeerde ze geld te verdienen met de verkoop van melk. De kleine verdiensten stuurde ze

naar de kinderen. Met hulp van TOT is het haar vervolgens gelukt om de melkhandel uit te bouwen tot een klein bedrijfje. Intussen heeft Edith een nieuw huis en de kinderen wonen weer bij haar.

Hannah Wakaba uit de regio Ngong is sinds tien jaar weduwe. Ze vertelt: "Als weduwe begon ik zelfmedelijden te krijgen. Stukje bij beetje verloor ik mijn zelfvertrouwen. Ik had het gevoel dat de mensen voortdurend op mij neerkeken. Nu is dat anders. Ik heb een soort club voor weduwen opgericht. We helpen elkaar wederzijds, bespreken samen gemeenschappelijke zorgen en proberen ook iets in de praktijk te brengen van hetgeen we van de studentes hebben gehoord. Ja, nu vind ik het leven weer mooi en mijn kinderen zeggen dat ik ben veranderd."

Anastacia Wanjiru Mungal heeft een kapsalon geopend. Haar man heeft slechts zo nu en dan werk, zodat kostwinnerschap voornamelijk neerkomt op de schouders van Anastacia. Het geld wat ze nu opzij kan zetten, wil ze gebruiken voor de verbetering van de lemen vloer in haar hut. Daarna ziet ze wel weer verder.

.....

pdf | Document automatisch
aangemaakt door [https://
dev.opusdei.org/nl/article/teaching-of-
teachers-mini-bedrijven-massai-
vrouwen-kenia/](https://dev.opusdei.org/nl/article/teaching-of-teachers-mini-bedrijven-massai-vrouwen-kenia/) (9-8-2025)